

П Р О Т О К О Л № 20
от заседание на Общински съвет Стара Загора, проведено
на 28 март 2013 година

ПО ТОЧКА 18 ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Програма за развитие на читалищната дейност в Община Стара Загора през 2013г.

Вносител: Живко Тодоров
Кмет на Община Стара Загора

Общински съвет прие

Р Е Ш Е Н И Е № 662

На основание чл.21, ал.1, т.23 от ЗМСМА и във връзка с чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища приема Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Стара Загора през 2013г., съгласно Приложение 1, неразделна част от настоящото решение.

Гласуване: За – 40, против и въздържали се – няма.

Приема се.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ СТАРА ЗАГОРА
ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ ЕМИЛ ХРИСТОВ

ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2013 ГОДИНА

Народните читалища са неизменна част от характеристиката на общинската културно - институционална структура. Преобладаваща част от съществуващите читалища в общината разполагат с необходимия ресурс за разширяване параметрите на въздействие в различните сфери на общественото развитие на Общината, търсят допълнителни възможности, за да отговарят на потребностите на съвременното гражданско общество от актуална информация с културен, образователен, консултантски и друг характер. Основните цели, приоритети и насоки на развитие на читалищата като самоуправляващи се културно-просветни сдружения, изпълняващи и държавни културно-просветни задачи, са определени със Закона за народните читалища и са конкретизирани и детайлизирани в годишните програми, приети от Общински съвет Стара Загора за 2011 и 2012 г., в изпълнение на неговите разпоредби. Поради стратегическия характер на целите и задачите и дългосрочния период на тяхното изпълнение, те са определящи и през настоящата година за цялостната дейност на читалищата от общината.

Към 31.12.2012 г. на територията на Община Стара Загора има регистрирани 57 читалища – 9 читалища в града и 48 в селата. Субсидираната численост за 2013 г. е 114,5 бройки, а сумата на предоставената им субсидия като делегирани от държавата дейности възлиза на 718 030 лв. при 6271 лв. за един стандарт. Субсидиите за читалищата се разпределят съгласно ЗНЧ и изработения от Министерството на културата и съгласуван с Министерството на финансите и НСОРБ „Механизъм за разпределение на субсидията за читалищата”. Отчитайки спектъра от дейности, които читалищата развиват и приноса им за обогатяване на цялостния културен живот, Общината ще продължи да ги подкрепя, с цел изграждането на ефективна институционална мрежа с устойчив характер / читалището има свое място и то трябва да бъде съхранено дори и в най-малкото селище от общината, макар там да има по-ограничени възможности за дейност/. Тъй като през изминалите две години НЧ „Георги Илиев” Стара Загора не е представило в Община Стара Загора изискваните се по закон отчетни документи за извършваната от него дейност, съгласно разпоредбите на чл.21, ал.1, т.3 и т.4 от ЗНЧ предстои да уведоим Министъра на културата и същият да предприеме съответните действия.

И през 2013 година специалистите от администрацията ще продължат да оказват експертна методическа помощ по места относно автономността и принципите на финансиране, прилагането на нормативните документи, регламентиращи модернизиранието и укрепването на читалищната дейност и др. – създаденият модел на взаимодействие между страните е работещ и полезен, независимо че читалищата са самоуправляващи се граждански сдружения. В интерес на цялата общност е необходимо да продължи диалогът за изграждане на добри взаимоотношения между читалищата, културните и образователни институти, местните власти, неправителствените организации и бизнеса по места, с цел реализиране на съвместни и общи програми и проекти. Новите взаимоотношения между читалищата и останалите партньори създават условия за проявление на тяхната по-голяма самостоятелност и отговорност, способстват за превръщането им във фактор на обществения диалог.

ЧИТАЛИЩЕТО – МЯСТО ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЧИТАЛИЩНАТА БИБЛИОТЕКА – СЪВРЕМЕНЕН ОБЩЕСТВЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

Съвременната мисия на читалищната библиотека е да бъде посредник между информацията и потребителите в един бързо променящ се свят и да работи за превръщането ѝ в развит културно - информационен център, отговарящ на съвременните потребности на гражданите от широка информация, осигуряващ равен достъп на всички. Многоаспектната инициатива „Учене през целия живот” осмисля напълно тази мисия и я изпълва със съдържание. Обновяване и обогатяване на библиотечните фондове, както и опазването им, осигуряване на широки партньорства, библиотечно – информационно обслужване чрез въвеждане на съвременни технологии, разработване на различни проекти, участие в програмата „Глобални библиотеки”, организиране на значими и полезни инициативи – това са част от основните задачи, чието успешно решение ще превърне и утвърди читалищната библиотека в притегателен център за хората от всички възрасти. В своята мащабна културната политика и мисия библиотеките по места имат една основна цел - чрез всички възможни съвременни форми да разкриват богатството на книгата и информацията, и да поддържат импулса за разпространение на културни ценности. В тази насока можем да им окажем сериозна помощ, ако намерим възможност да обезпечим финансово интернет таксата, която заплащат читалищата по места.

Към момента в Община Стара Загора има 47 читалищни библиотеки, от които 5 в града и 42 в селата. Библиотеките постепенно въвеждат новите

информационни технологии в своята дейност и това ще продължи и през настоящата година. През настоящата година предстои да бъде разкрит библиотечен филиал на библиотека „Родина” в кв. „Три чучура –север”, с което ще се отговори на една дългогодишна потребност на живеещите в този район. При наличие на подходяща база Библиотека „Родина” има готовност да разкрие филиал и в кв. ”Железник”.

РАЗВИТИЕ НА ЛЮБИТЕЛСКОТО ИЗКУСТВО И НЕФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ЧИТАЛИЩЕТО И НЕГОВАТА РОЛЯ ЗА ОПАЗВАНЕТО И ПРЕДАВАНЕТО НА НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Читалището е една от най-активните културни организации по места, поддържаща постоянни форми за развитие на знания и творчески умения, тясно свързани с неформалното образование и концепцията за учене през целия живот. Неоспорим факт е, че грижата за развитие на любителското художествено творчество е една от най-важната и съществена част от дейността на всяко читалище. В тази връзка ролята на читалището при създаването, укрепването и възпроизвеждането на традициите и културата по места е незаменима, незаменима е и ролята му в разширяване обхвата на допълващото образование. Опазване на фолклора и традиционното народно богатство, работа по националната програма „Живи човешки съкровища”, възстановяване на празнично -обредния календар, разширяване обхвата на създадените тематични празници, стремеж към обогатяване съдържанието на утвърдените прояви и форми, проучвайки автентичните свидетелства, поддържане на доказалите се във времето художествени формации, специално внимание и подкрепа на младите дарования и работата с децата, активно участие в местните празници и фестивали - всичко това може да бъде посочено като основни приоритети в тази област. Включвайки се активно в дейността на различните любителски състави, школи, групи и др. участниците /от всички възрастови и социални групи/ задоволяват определени свои духовни потребности, но същевременно, тези творчески структури са много важен сегмент при формирането на културното пространство на Община Стара Загора.

През 2013 г. шестнадесет читалища от общината ще посветят специални програми за честване на годишнини от основаването им:

155 години НЧ „Св. Климент Охридски-1858”, Стара Загора
135 години НЧ „Развитие-1878”, с. Дълбоки

115 години НЧ „Просвета-1898”, с. Сладък кладенец
105 години НЧ „Димитър Наумов-1908”, с. Преславен
95 години НЧ „Развитие-1918”, с. Оряховица
90 години НЧ „Развитие-1923”, с. Самуилово
85 години НЧ „Пробуда-1928”, с. Загоре
85 години НЧ „Пробуда-1928”, с. Сулица
85 години НЧ „Пробуда-1928”, с. Змейово
85 години НЧ „Пробуда-1928”, с. Маджерито
85 години НЧ „Светлина-1928”, с. Арнаутито
85 години НЧ „Пробуда-1928”, с. Бенковски
80 години НЧ „Георги Бакалов-1933”, Стара Загора
80 години НЧ „Съзнание-1933”, с. Християново
75 години НЧ „Съзнание-1938”, с. Руманя
25 години НЧ „Железник-1988”, Стара Загора

Община Стара Загора винаги е проявявала особено внимание към дейността на читалищата и съобразно реалните възможности на Бюджет 2013, ще подпомогне утвърдените добри практики и ще стимулира новите инициативи. В търсенето на нови форми за поддържане на традициите, културата и фолклора, читалищата се явяват естествената трансмисия към следващите поколения и интегриране на различните общности.

В Културния календар за 2013 са включени предложените от народните читалища инициативи и прояви, чиито организатори и участници са самите те, както и прояви, в които се явяват партньори на Общината или на други културни институти. Параметрите на поетия финансов ангажимент през 2013 г. за подкрепа дейността на читалищата от общинския бюджет в тази област, възлизат на 50 000 лева.

Трифон Зарезан, Празник на с. Малка Верея /1.02./

Трифон Зарезан - Общоградски празник 14.02.

„Аз съм българче, обичам...” – изложба – ШИИ „Родина”

XV-ти Фестивал на маскарадните игри с международно участие – 10 март

Месни Заговезни в кв. „Железник”

Фестивал на маските, с. Еленино

„Златни български песни” на Вокална студия „Усмивки”

Цветница /28.04./ "Изворът да не пресъхва"- детски фолклорен празник

„Споделено с песни и танци” – юбилеен концерт с НЧ „Георги Бакалов - 1933”

11 май – празник на с. Хан Аспарухово

„Шест лица търсят автор” – спектакъл на Младежка театрална студия

„Великден и Гергьовден – хора с люлки на мегдана” – с. Ракитница

„Зелен, цветен Гергьовден – да възродим духовността си, черпейки сили от бита и традициите си” – 05.05. – празник на с. Богомилово

„Зелен, зелен Гергьовден”, с. Могила - 06.05.

Празник на екологичното българско мляко с привкуса на природните дадености на с. Лозен / 06.05/

„Да запазим българските традиции и местен фолклор” - Гергьовден – празник на с. Арнаутито

Св. св. Кирил и Методий – празник в с. Борилово – 24.05.

Първи национален фестивал на вокалните групи

„Детство без граници” – Ден на детето в с. Богомилово .

Детско модно ревю от нетрадиционни материали – 15.06.

19 юни – Празник на кв. „Зора”

Свети Дух - Празник в с. Лясково /10.06./

Празник на черешата в с. Кирилово – 12.06.

24 юни – Еньовден и „Водата – символ на Старозагорски минерални бани”

02.08. – Празник на с. Калитиново

28.08. – Празник на с. Петрово

„Да пеем под небето на България” – традиционен празник в с. Оряховица

06.09. – Празник на с. Малко Кадиево

06.09. – Празник на с. Пряпорец

Празник на ориза с. Християново

Димитровден – празник на с. Калояновец

Димитровден – празник на с. Братя Кунчеви

Архангеловден – празник на с. Михайлово – 09.11.

Архангеловден – празник на с. Пшеничево – 09.11.

Празник на райската ябълка в с. Хрищени /16.11./ -

Празник на пелина в с. Змейово – 21.12.

20 години вестник „Литературен глас”

„Не се гаси туй, що не гасне” – празничен концерт НЧ „Железник - 1988”

„Творчество и дух” – да си спомним за старозагорските творци” – творческа вечер

„Песента е дар от Бога” – песенен преглед, с участието на пенсионери от общината

Национален младежки литературен конкурс за есе „Моята родина и моето бъдеще”

Първи фолклорен събор на сватбената обредност „Трепнали са девет сита, вдигнала сай тежка сватба .

Архангеловден – празник на с. Михайлово – 09.11.

Димитър Никленов – 40 години в света на приказките

Дни за възхвала на Св. Климент Охридски

15 години Представителен детско-юношески хор за народно пеене

„Жарава”

„Teen`s Rareг” – ежемесечен тийнейджърски вестник на Клуб „Млад писател”

„Един завет” – празник на войнската песен

Национален Еньовденски събор на българския фолклор и българските традиционни ястия

Читалищата в Община Стара Загора развиват дейността си в предоставената им от Общинския съвет база за безвъзмездно ползване и стопанисване. Според възможностите на Бюджет 2013г. Община Стара Загора ще разгледа и удовлетвори направените от тях предложения за извършване на неотложни ремонтни дейности. Решаването на проблемите по поддръжката на остарялата материално – техническа база и намирането на алтернативни решения при недостига на финансови средства, налага читалищните настоятелства да бъдат още по-активни при търсенето на партньорство с местните и държавни власти. И през настоящата година читалищните настоятелства трябва да разработят и кандидатстват с проекти за допълваща субсидия пред Министерството на културата за извършване на ремонти.

В Бюджет 2013 има предвидени 153 000 лв. за извършване на ремонтни работи в базите, ползвани от народните читалища:

1. НЧ „Георги Бакалов 1933” гр. Стара Загора
2. НЧ” Митьо Станев 1929” с. М. Кадиево
3. НЧ „Патриарх Евтимий – 1925” с. Борово
4. НЧ „Съзнание – 1933” с. Християново
5. НЧ „Искра – 1921” с. Хан Аспарухово
6. НЧ „Пробуда -1928” с. Змеево
7. НЧ „Благодарумие -1927” с. Калитиново

Повишаването на квалификацията и професионалните умения на кадрите, работещи в читалищата, е една от най-важните задачи пред читалищните настоятелства, защото субективният фактор е определящ за развитието на тази институция. Законът за обществените библиотеки от 2009 г. определя, че в срок от седем години изпълняващите длъжността «Библиотекар» в читалищата трябва да придобият нужния за целта образователен ценз. Отчитайки значимостта на проблема и новите предизвикателства Община Стара Загора, съвместно със специалисти от РБ “Захари Княжески”, Библиотека “Родина” и РЕКИЦ „Читалища”, разработва и реализира годишна програма за провеждането на ежемесечни обучителни семинари с участието на експерти, свързани с различните направления и насоки на читалищните дейности:

- „Нематериално културно наследство”
- „Фолклор и сцена”
- „Организация и управление на библиотечната дейност”
- „Работа с малцинствени групи и хора със специални нужди и доброволчество”
- „Европейска година на гражданите”

„Организиране на туристическия продукт и краеведска дейност за 2013 г.”

„Краезнанието и обществените библиотеки”

„Летописната книга на читалището. Регионална история и краеведска дейност”

„Дарения за ОБ. Насоки от IFLA”

„Координирано комплектуване и съвместна дейност на обществените библиотеки”

„Нормативна уредба за обществените библиотеки. Трудово -правна консултация”

„Как да разработим профил на комплектуване на нашата библиотека?”

„Кои книги са редките и ценни? Какво трябва да знаем, за да ги опазваме и популяризираме?”

„Библиотечни уроци по информационна грамотност”

„Библиотеките и социалното включване”

„Как да демонстрираме пред обществото нашите постижения, или защо и как да използваме библиотечната статистика”

Действащите 57 читалища в Община Стара Загора имат различна вътрешна структура и специфични особености. Различните капацитетни възможности предопределят и разликите в качеството на създавания културен продукт и услугите, предназначени за конкретната общност. Независимо от съществуващите обективни разлики и естеството на проблемите, които стоят пред тях, се констатира при всички читалища /с много малки изключения/ стремеж за обогатяване на дейността и разширяване възрастовия и социален обхват на членската им маса.

Обобщавайки досегашните резултати и анализирайки различните аспекти от дейността на читалищата в Община Стара Загора, могат да бъдат направени следните изводи: народните читалища имат най- трайно присъствие на територията на общината, с най-разгърната и лесно достъпна дейност. Огромният потенциал, с който разполагат, ги определят като основополагащ фактор при осъществяването на общинската културна политика по места. Ангажирайки вниманието и усилията на всички участници в този процес, читалищата все по-отчетливо се обособяват не само като културни центрове, но и като центрове на общностите по места, важен сегмент от цялостното развитие на общината.

Успешното изпълнение на Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Стара Загора през 2013 г. изисква обединяване на потенциала на всички страни, участващи в нейната реализация. Устойчивата подкрепа от страна на държавните и местни структури е гарант за превръщането на читалищата в съвременни центрове за култура и образование на територията на община Стара Загора.